

Sürdürülebilirliğe Nasıl Yaklaşmalıyız?

Cenk Göksan- Kurucu Ortak, EMRI ve TÜYİD Yönetim Kurulu Üyesi

3 Nisan tarihinde Borsa İstanbul'da önemli bir toplantı gerçekleşti. **'Integration of ESG factors in investment decisions: "Global Practice and Emerging Markets Perspective"** toplantısı. Organizasyonun ana düzenleyicisi, 80 Trilyon ABD Doları üzerinde yatırımı temsil eden ve 2.300'ün üzerinde yatırımcı imzacısı olan Birleşmiş Milletler' in desteklediği UN PRI (Sorumlu Yatırım İlkeleri) kuruluşu idi. Toplantının önemli bir özelliği de Türkiye'de ilk defa yatırımcı, şirketler, raporlama, yatırımcı ilişkileri gibi ÇSY (Çevre Sosyal Yönetişim-ESG) alanında önemli fonksiyonları olan grupları, Borsa çatısı altında bir araya getirmesiydi. TÜYİD, toplantının destekleyici kuruluşu idi. Sevgili Yönetim Kurulu Başkanım Aslı Selçuk toplantıda harika bir açılış konuşması yaptı.

Toplantının önemli bir özelliği de yatırımcıların şirketlerden ne beklediğini yetkili ağızlardan dinleme fırsatı oldu. Toplantıda yer alan workshop'da düzenleyici kuruluş PRI Bölge Başkanı Yulia Sofronova, yatırımcıların gittikçe sürdürülebilir olmayan şirketlerin değerlemesinde daha fazla iskonto oranı kullandığına vurgu yaptı ve Çevresel Sosyal Yönetişimsel Risklerin 2019 Dünya Ekonomik Forumu (WEF) Global Risk Raporu'nda en üst sıraları işgal ettiğini belirtti.

Uzun yıllar Türkiye'de en büyük yatırımı yapan uluslararası yatırım fonu olduklarını belirten Aberdeen Standard Investments Fon Yöneticisi Mubashira Bukhari Khwaja, uzun vadeli yatırımı esas aldıklarını, Türkiye'de ÇSY konusunda şirketlerde son yıllarda önemli ilerleme olduğunu belirterek, Gelişmekte Olan Ülkelerde bu farkı yaratabilen

şirketlerin kendilerine yatırım avantajı sağladığını söyledi.

TÜYİD Yönetim Kurulu Başkanı Aslı Selçuk, S&P şirketlerinin %85'inin halihazırda yatırımcı beklentilerine cevaben Sürdürülebilirlik Raporlaması yaptığını ve Türk şirketlere de bu konuda yatırımcılardan gelen soruların önemli ölçüde arttığını belirtti. Şirketlerimizin, büyüklüğü 23 trilyon dolara ulaşan küresel sürdürülebilirlik fonlarının ilgi alanına girmesini nasıl sağlarız sorusunun TÜYİD'in ana konularından biri olduğunu vurguladı. Ülkemizde bu konudaki farkındalığı artırarak, uygulama ve raporlamada küresel standartlara ulaşılmasını hedefliyoruz dedi. Jochen Zeitz'in "Sürdürülebilirliğin yolu artık daha az zarar vermekten değil, daha fazla iyilik yaratmaktan geçiyor" sözleriyle konuşmasını sonlandırdı.

Toplantının ana konuşmacısı, toplantının destekleyici kuruluşlarından ERTA (Entegre Raporlama Türkiye Ağı) Başkanı Profesör Dr. Güler Aras, “Global fonların %70’i ÇSY kriterlerini yatırım süreçlerine eklerken, bunların %44’ü daha yoğun bir şekilde süreçlerinde kullanıyor” diye belirterek, “son on yılda bu yatırımcıların talep ettiği veri miktarı iki katı arttı” dedi. Veriler incelendiğinde şirket hisselerinin getirisi ve volatilitesi ile ÇSY skorunun ilişkisi de son iki yılda arttı; Bununla birlikte Gelişmekte Olan Ülkeler için Gelişen Ülkelere göre daha farklı bir değerlendirme olmalı şeklinde vurguladı.

Organizasyonun düzenleyicilerinden kurucu ortağı olduğum EMRI (Gelişmekte Olan Piyasalar Sorumlu Yatırımları) ve kurucu ortağım Deniz Öztürk Brown; amacımızın ÇSY konusunda Gelişmekte Olan ile Gelişmiş Piyasa arasındaki okuryazarlık farkını kapatmak olduğunu, bu konuda Türkiye’yi öncü piyasa seçtiğimizi, ÇSY’nin ülkesel nitelikleri olabildiğini ve çalışmalarımızın Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri’ne katkıda bulunacağını belirtti. Yatırımcılarla şirket arasında bu konudaki diyalogun en üst düzeyde geliştirilmesi ve Türkiye’ye uzun vadeli yatırımların çekilmesi için

şirket ve ülke bazında çok yönlü katkıya hazır olduklarını vurguladı.

Panelde konuşan toplantının değerli katılımcısı Birleşmiş Milletler Global Compact Vakfı Başkanı Sir Mark Moody-Stuart, sürdürülebilirlikte lider şirketlerin çok önemli birer örnek olduğunu vurgulayarak, FTSE Sürdürülebilirlik Endeksi derecelendirmelerinde Türk şirketlerinin 2017 yılı sonundan beri çok iyi ilerleme kaydederek son iki yılda gelişmekte olan birçok piyasadaki daha iyi duruma geldiğini belirtti. UN Global Compact ilkelerini tam olarak yerine getirmenin, sürdürülebilirlik alanında iyi olma yönünde önemli bir ilk adım olduğunu kaydederek, şirketlerin toplumun ihtiyaçlarına, duyarlı olması gerektiğine, Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Kalkınma hedeflerinin de bu konuda yol gösterici olduğuna vurgu yaptı.

Organizasyonun sponsoru TKYD (Türkiye Yatırımcı Yöneticileri Derneği) Başkanı Selim Yazıcı, ÇSY konusunda dünyada çok önemli ve hızlı bir ilerleme olduğunu, getiri açısından yatırımı bu alana yönlendirmek gerektiğine inandığını belirtti, konunun yurt dışından gelen yatırımlarda kendini hissettirmeye başladığına dikkat çekti.

Sabancı Holding CFO'su Barış Oran da büyüyen ve kaynak ihtiyacı olan bir ülke olarak elimizdekileri iyi kullanmamız gerektiğini, sürdürülebilirliğin bu yönden önemli olduğunu, bu alanda liderlik yapan şirketlerin çoğalarak ve pozitif ayrımcılık yaratarak diğerlerine örnek olmasının gönüllü büyük bir kitleyi yaratacağını söyledi.

Özetle tüm katılımcılar ÇSY konusunun artık yatırımların ana karar mekanizmalarının içinde yer almaya başladığına, şirketin yarattığı değeri belirlemede ve şirket seçiminde önemli bir kıstas haline geldiğine, ÇSY konularını dikkate almayan şirketlerin gittikçe geri planda kalabileceğine ve artık yatırımcılardan bu konuda gelen taleplerin hızla arttığına vurgu yaptı.

Bizler de TÜYİD, TÜYİD Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu ve Yatırımcı İlişkileri Yöneticileri olarak diyoruz ki; gelin şirketlerimizin içinde mevcut veya henüz dışa yansımamış ÇSY konusundaki değeri ortaya çıkaralım, bu konuda şirketlerimizde zenginleştirdiğimiz kaynağı açığa vuralım, yatırımcı ile şirket arasındaki ilişkide şirketi doğru yönlendirici ve yatırımcıyı aydınlatıcı taraf olarak değer yaratalım ve şirketlerimize, Türkiye'ye gelen yatırımları artıralım.

Sevgi ve Saygılarımla,